Hur gör vi verkstad av den kommunala koldioxidbudgeten?

- *arbeta på rätt sätt för att uppnå målen.*

Ekokommunerna, Mikael Kilter, 15 maj 2024

VINNOVA

Presentationens 5 delar:

- Vinnova-projektet *Koldioxidbudgetar som ram för en koordinerad klimatomställning*
- Resultat
- *Vad göra av detta nu?*
- Ekokommunerna har möjlighet att gå i täten
- Ekokommuner drar nytta av Viable Cities

UPPSALA UNIVERSITET

klimat sekretariatet

sustainable action

KLIMAT RIKSDAG 2022

SEI

RI. SE Research Institutes of Sweden

Koldioxidbudgetar som ram för en koordinerad klimatomställning

Mikael Kilter, projektledare – Sustainable Action

Kalix, 15 maj 2024

Ansvariga parter i projektet

- Uppsala universitet
- Klimatsekretariatet
- Sustainable Action
- Klimatriksdagen
- Stockholm Environment Institute
- RISE

Projektledare: Mikael Kilter

Mikael Kilter

Programansvarig
070-566 13 24
mikael.kilter@sustainable-action.org

Mikael är tidigare VD för den hållbara mobilitetstjänsten Move About, där han byggde upp en verksamhet med elbilspooler på 25 orter runtom i landet. Därefter var han initiativtagare till det Vinnova-finansierade innovationsprojektet ’Koldioxidbudgetar som ram för en koordinerade klimatomställning’ och hade parallellt med detta ett lokalt uppdrag att driva på Göteborgs Stads klimatomställning som projektledare för elektrifieringen.
Just nu bygger han upp den allmännyttiga insamlingsstiftelsen Sustainable Action Foundation för att stötta offentlig sektor med en koordinerad och systematisk klimatomställning.

I grunden har Mikael en bakgrund inom försvarsindustrin, IT/telekom och rymdbranschen, där han arbetat som systemingenjör på Europas rymdtekniska centrum, internationell projektledare för 4G på Ericsson samt som konsultchef på Combitech inom Saab-koncernen.

Utdrag erfarenheter

2024-	Ordförande, allmännyttiga insamlingsstiftelsen Sustainable Action Foundation
2022-2024	Projektledare för Vinnovaprojektet *Koldioxidbudgetar som ram för en koordinerad klimatomställning*
2022-2023	Projektledare för Göteborgs Stads elektrifiering av transporterna
2021-2022	Konsultverksamhet inom klimatledningsstöd
2011-2020	**VD Move About, hållbar mobilitet med världens första elbilspooler**
2005-2011	Affärsutvecklare och konsultchef på Saab Combitech, inkl egna konsultuppdrag som projekledare för utveckling av telefonväxelsystem i Stockholm samt internationell projektledare för 4G-utvecklingen på Lindholmen i Göteborg
2003-2004	Systemingenjör inom elektriska framdrivningssystem på Europas rymdtekniska centrum, ESTEC i Nederländerna

Medfinansiärer

Regioner

- Västra Götalandsregionen
- Region Uppsala

Näringsliv

- Innovationsföretagen

Kommuner

- Tranås kommun
- Torsby kommun
- Borlänge kommun
- Norrtälje kommun
- Mölndals Stad
- Karlskrona kommun
- Kalmar kommun

Netto-nollmålet
säger inte mycket
om *vägen till målet*.

Sverige ska ha noll nettoutsläpp av växthusgaser år 2045

Vad säger forskningen om vilken procentuell minskning av utsläpp som krävs här i Sverige?

IPCC tillsammans med Parisavtalet visar vägen för vad varje land behöver göra för att klara 1,5-gradersmålet:

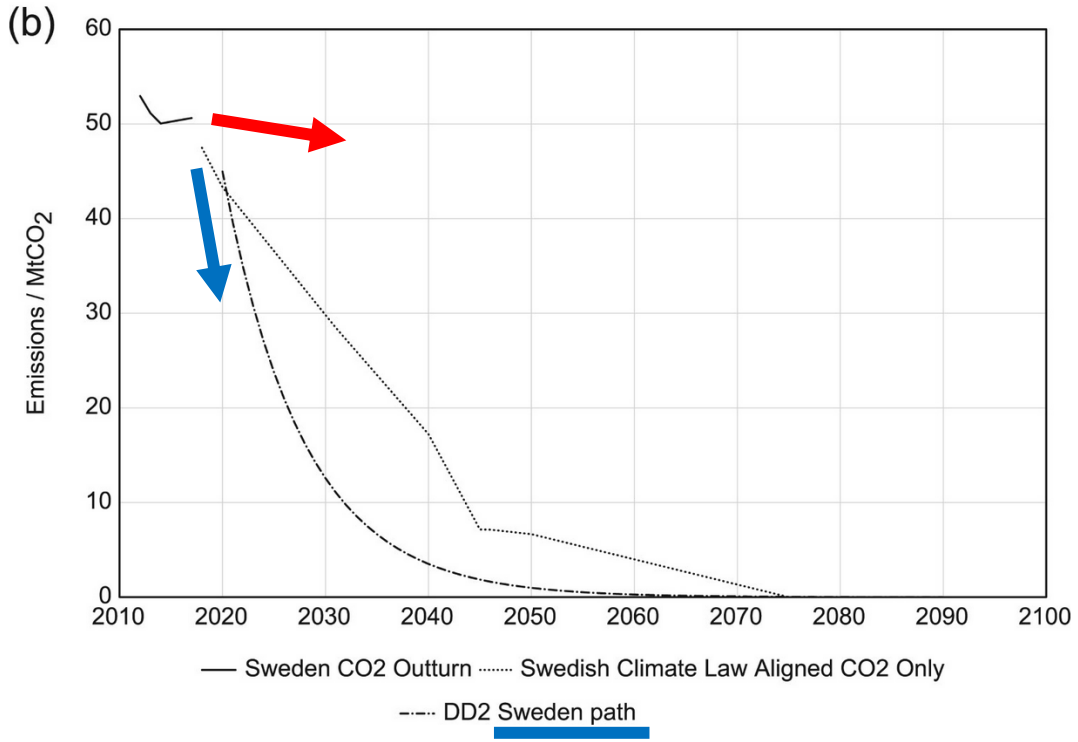

Table 2 of 2

Table 2. Comparison of CO_2 emissions pathways for UK and Sweden.

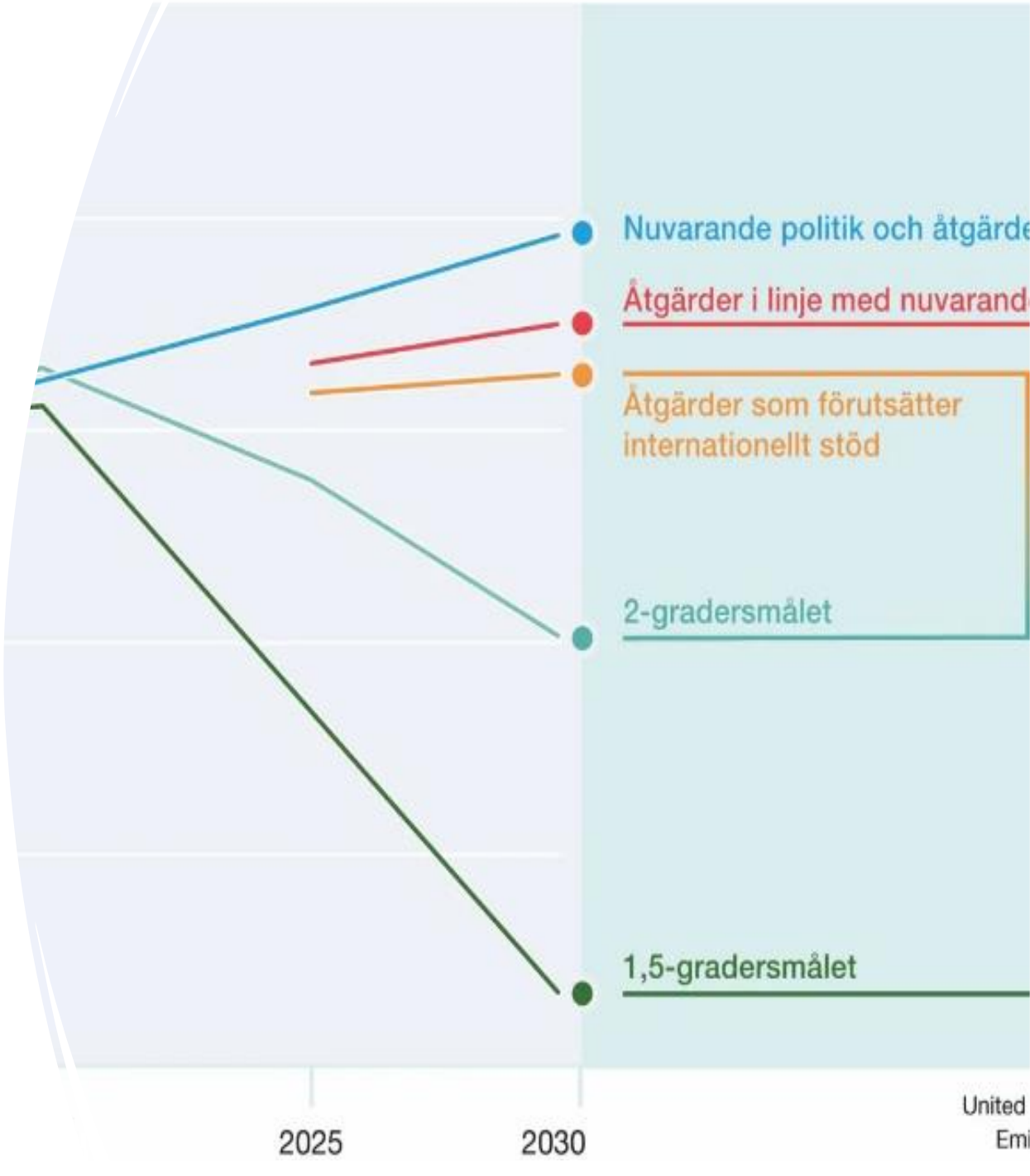
	UK	Sweden
Current policy carbon budget	9.0 $GtCO_2$	0.80 $GtCO_2$
Paris-compliant carbon budget	3.7 $GtCO_2$	0.37 $GtCO_2$
Current policy mitigation rate equivalent	5.1%	5.3%
Paris-compliant mitigation rate	>10%	>12%

Projektidén

Koldioxidbudget + Klimatmål + Kvantifierad färdplan
= årliga utsläppsminskningar.

Saknas ***kunskap***, ***verktyg*** och en brett förankrad ***process*** mellan industri, kommuner, regioner, civilsamhälle och myndigheter.

→ **Processen** utvecklas och prototypas inom projektet.

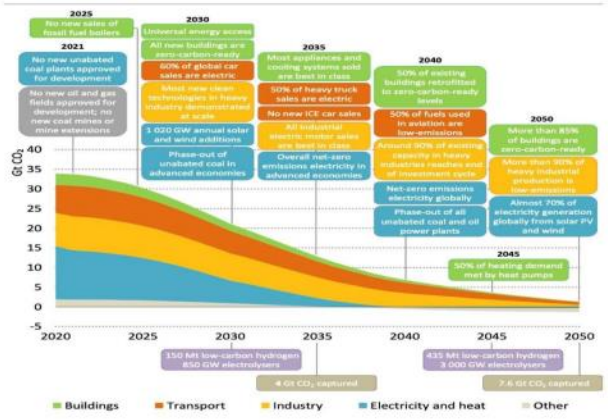
Innehåll i vårt projekt

AP1

Utbildningspaket för beslutsfattare

AP2

Färdplaner

och utbildning i dessa.

AP3

Process

För att på nationell nivå sätta mål och fördela ut ansvaret för klimatomställningen.

Exempel: Tranås

AP1

Våren 2023

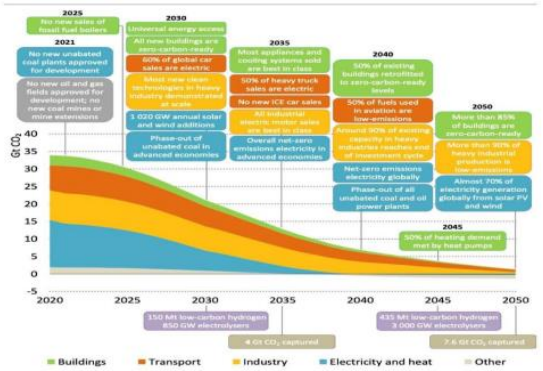

Utbildningspaket för beslutsfattare

- KS
- Tjänstemän i nyckelroller

AP2

Vår + höst 2023

Färdplaner
och utbildning i dessa.

- Tjänstemän och Energikontoret
- Större företag

AP3

Januari 2024

Process

För att på nationell nivå sätta mål och fördela ut ansvaret för klimatomställningen.

- Workshop med Jönköpingsregionens Klimatråd inkl. Länsstyrelsen, Regionen, Energikontoret samt utvalda kommuner och företag

Presentationens 5 delar:

- Vinnova-projektet *Koldioxidbudgetar som ram för en koordinerad klimatomställning*
- **Resultat**
- *Vad göra av detta nu?*
- Ekokommunerna har möjlighet att gå i täten
- Ekokommuner drar nytta av Viable Cities

UPPSALA UNIVERSITET

klimat sekretariatet

sustainable action

KLIMAT RIKSDAG 2022

SEI

RI. SE Research Institutes of Sweden

UPPSALA UNIVERSITET

Current goal setting:

- **Too vague** to effectively guide municipalities in their everyday climate efforts
- Makes it **difficult to distribute** climate actions between actors.

A project funded by:
VINNOVA
Sweden's Innovation Agency

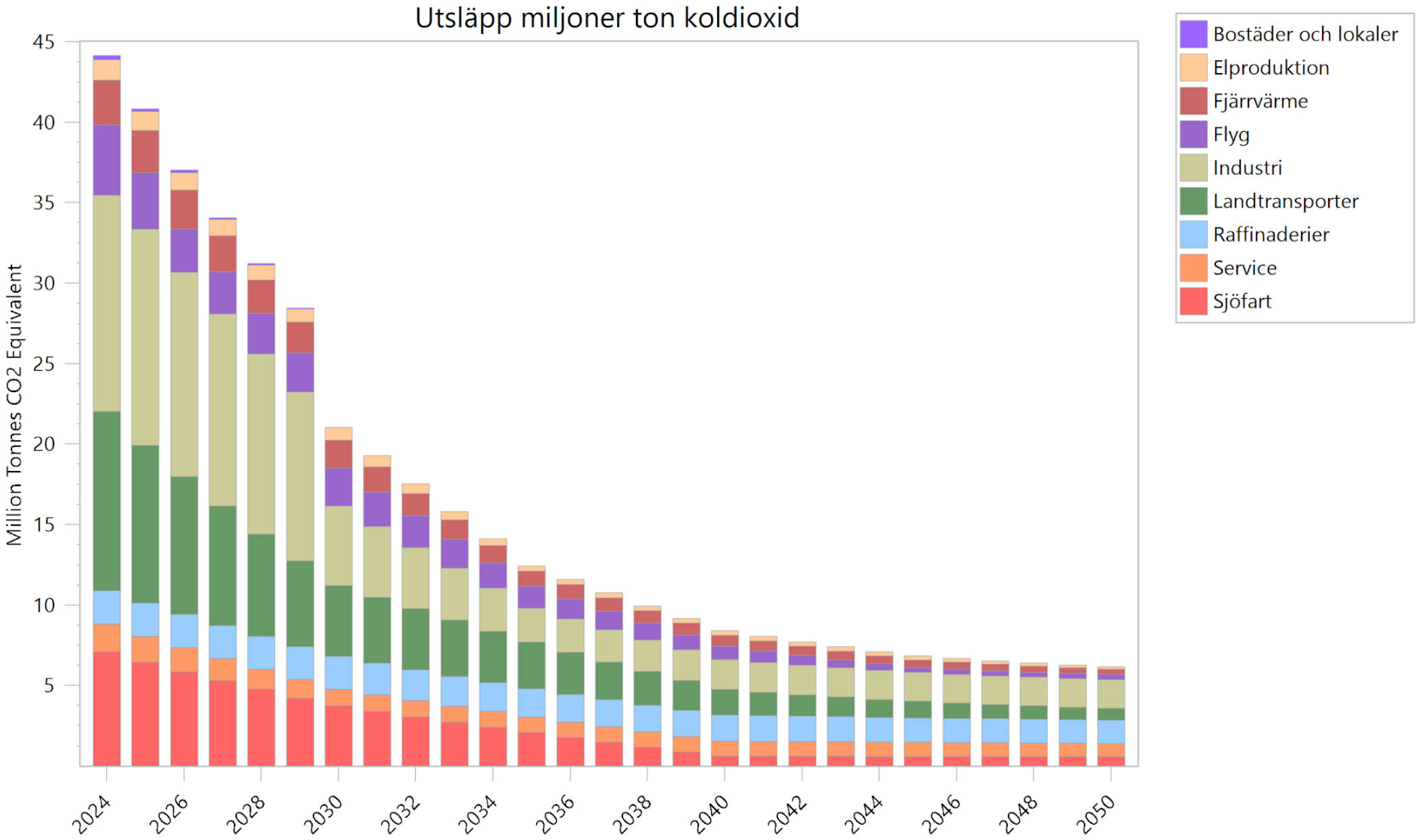
UPPSALA
UNIVERSITET

Hur gå från budget till handling?

X ton CO_2 (2020-2100) → Handlingsplan/åtgärdsplan

Finns väldigt många frihetsgrader hur detta kan ske

UPPSALA UNIVERSITET

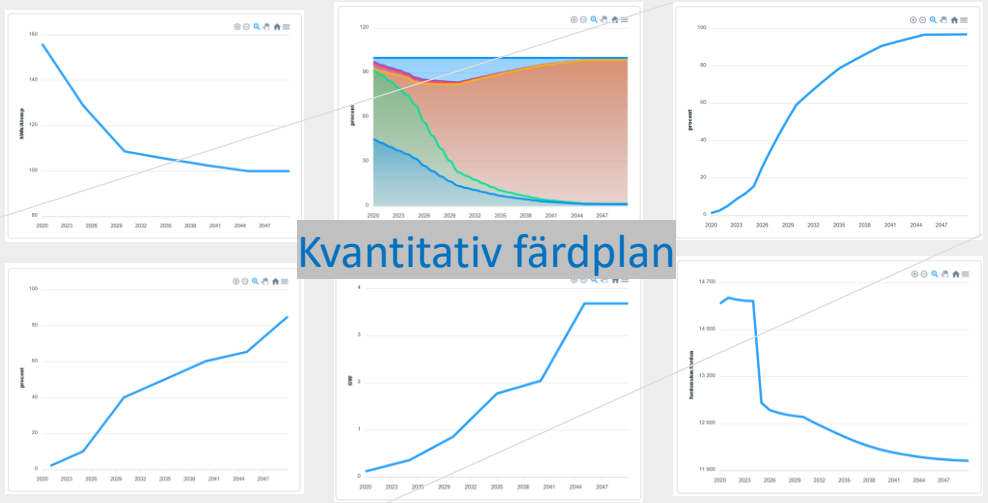

UPPSALA
UNIVERSITET

Hur gå från budget till handling?

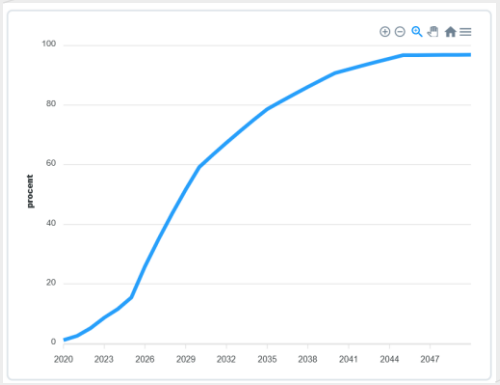
X ton CO_2 (2020-2100)

Om vi istället tar fram en plan/scenario för hur detta skulle kunna se ut, och använder det för att planera aktiviteter ifrån…

Kvantitativ färdplan

Målbana, tex. andel elbilar

Handlingsplan/åtgärdsplan

New method, based on the perspective **of SMART* goals.**

Quantitative national roadmaps, detailing the **change in the energy system** needed for a certain national carbon budget.

-> Regional and municipal roadmaps.

UPPSALA UNIVERSITET

klimat sekretariatet

sustainable action

KLIMAT RIKSDAG 2022

SEI

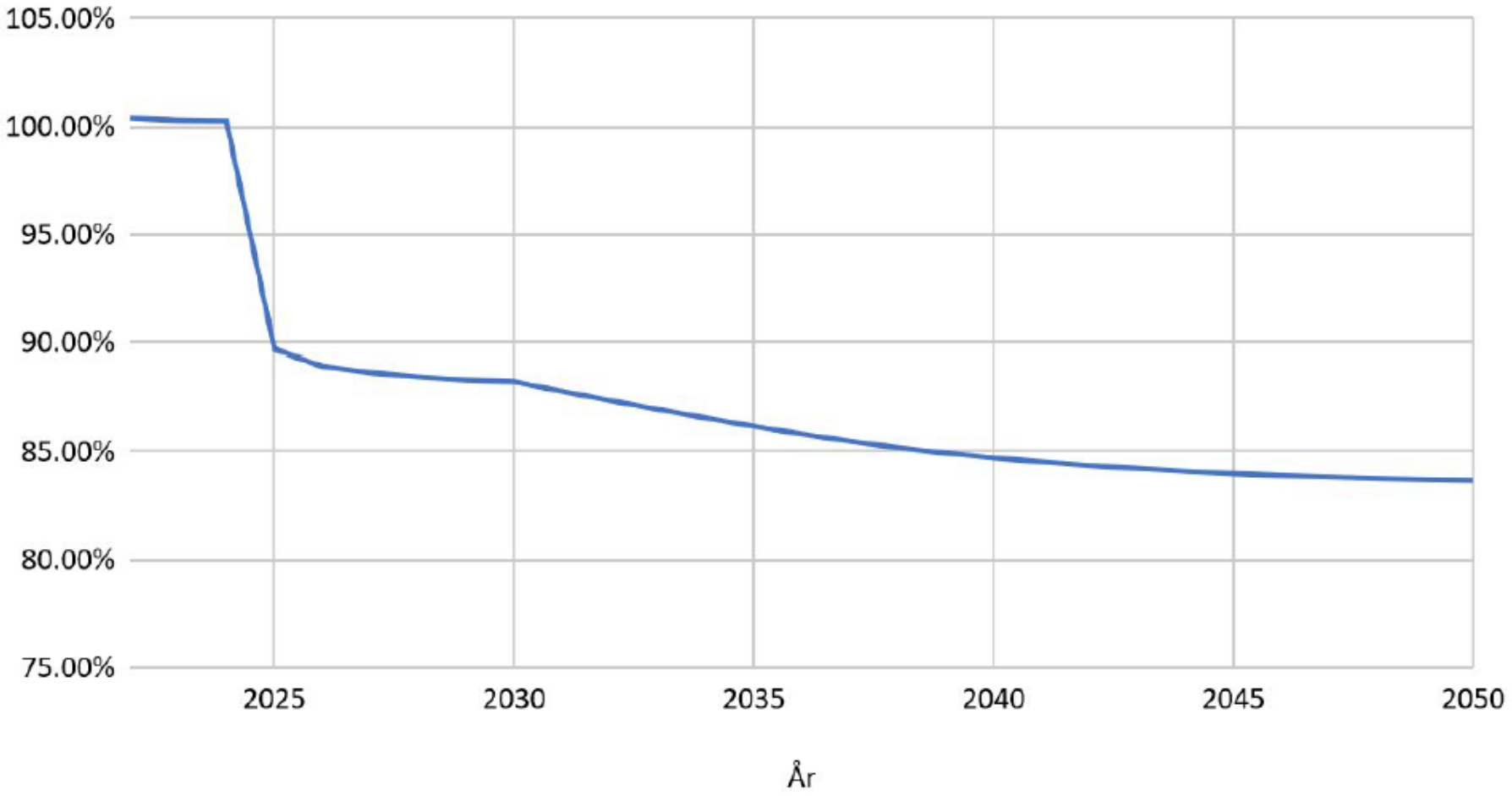
RI. SE Research Institutes of Sweden

The municipalities develop actions that describe **what** different actors need to do and **when**.

The effects of **actions** are evaluated as **changes in the production and use of energy**.

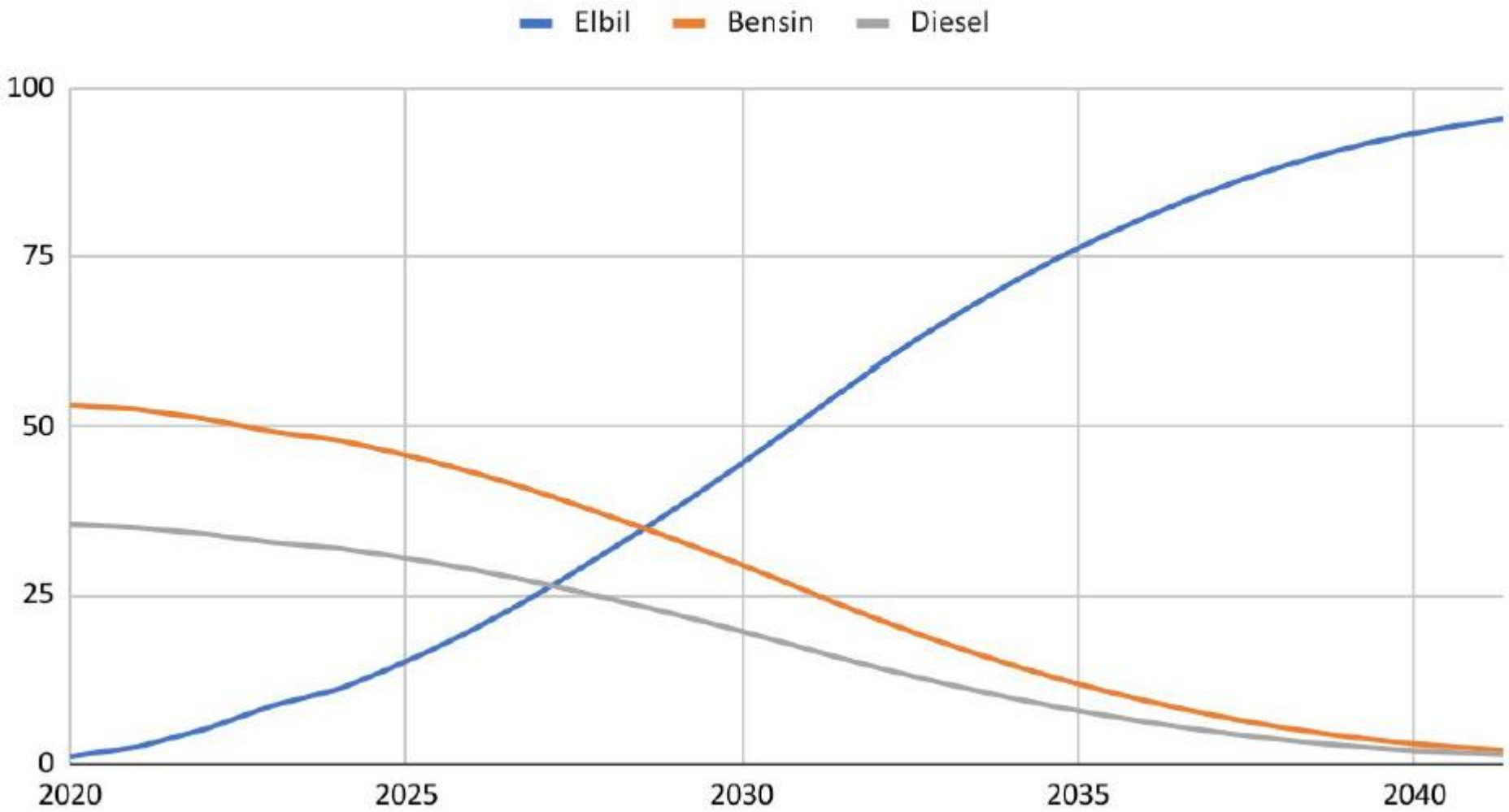
UPPSALA
UNIVERSITET

Total körsträcka personbilar som procent av 2019 års körsträcka

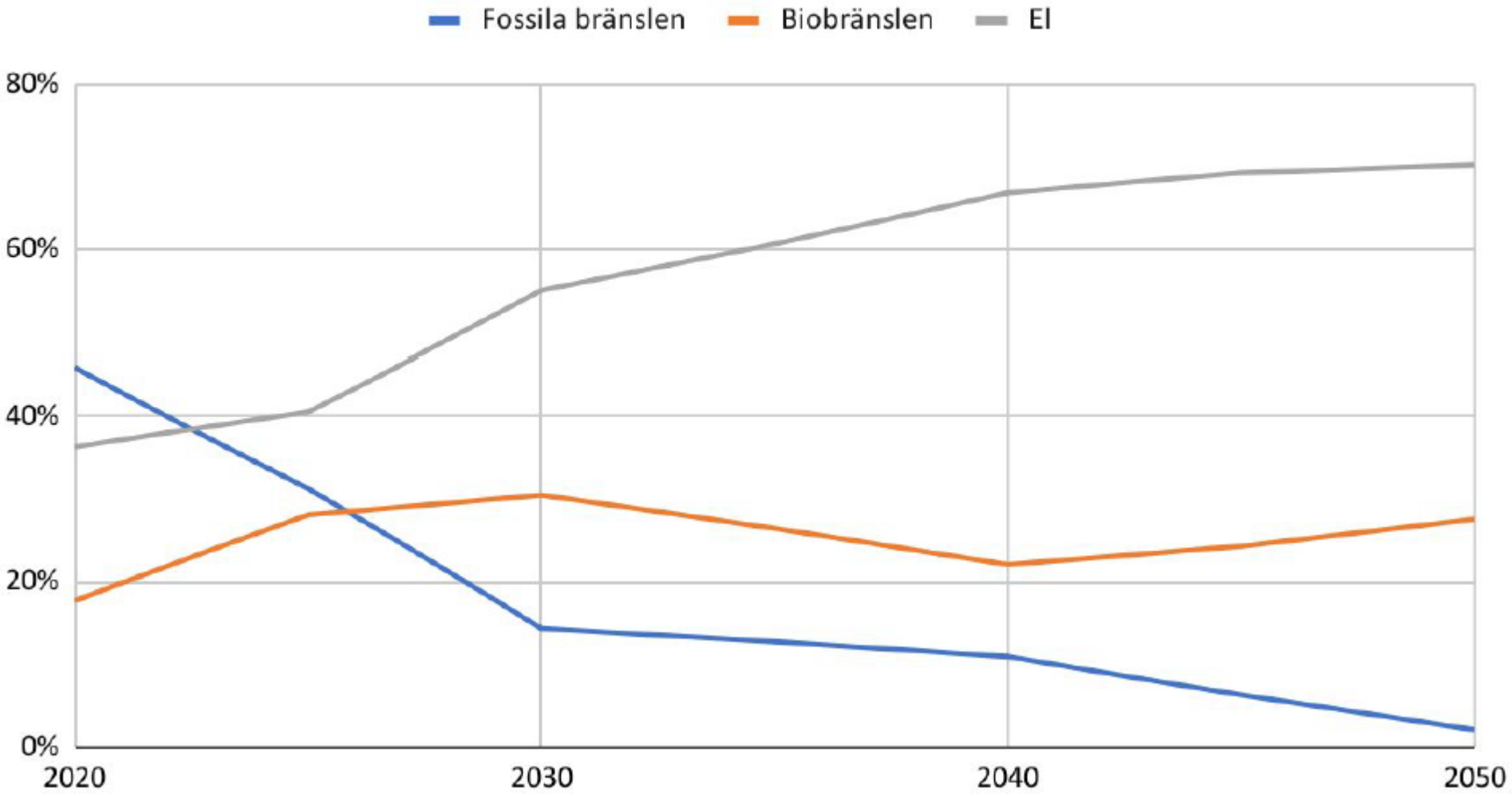
UPPSALA
UNIVERSITET

Elbil, Bensin och Diesel

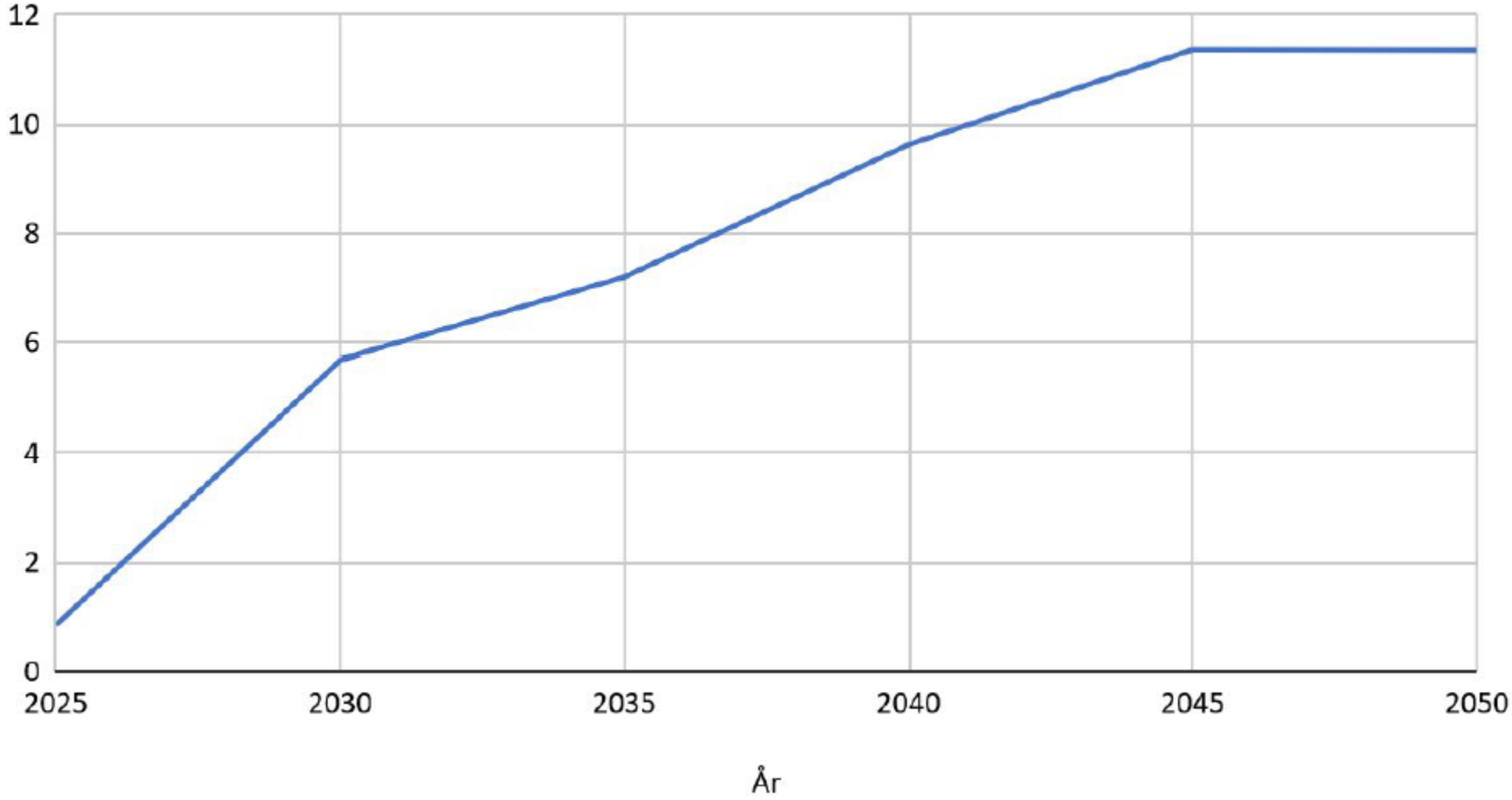
UPPSALA
UNIVERSITET

Byggverksamhet/arbetsmaskiner: proportioner energianvändning

UPPSALA
UNIVERSITET

Antal byggda Vindkraftverk i Tranås kommun sedan 2025

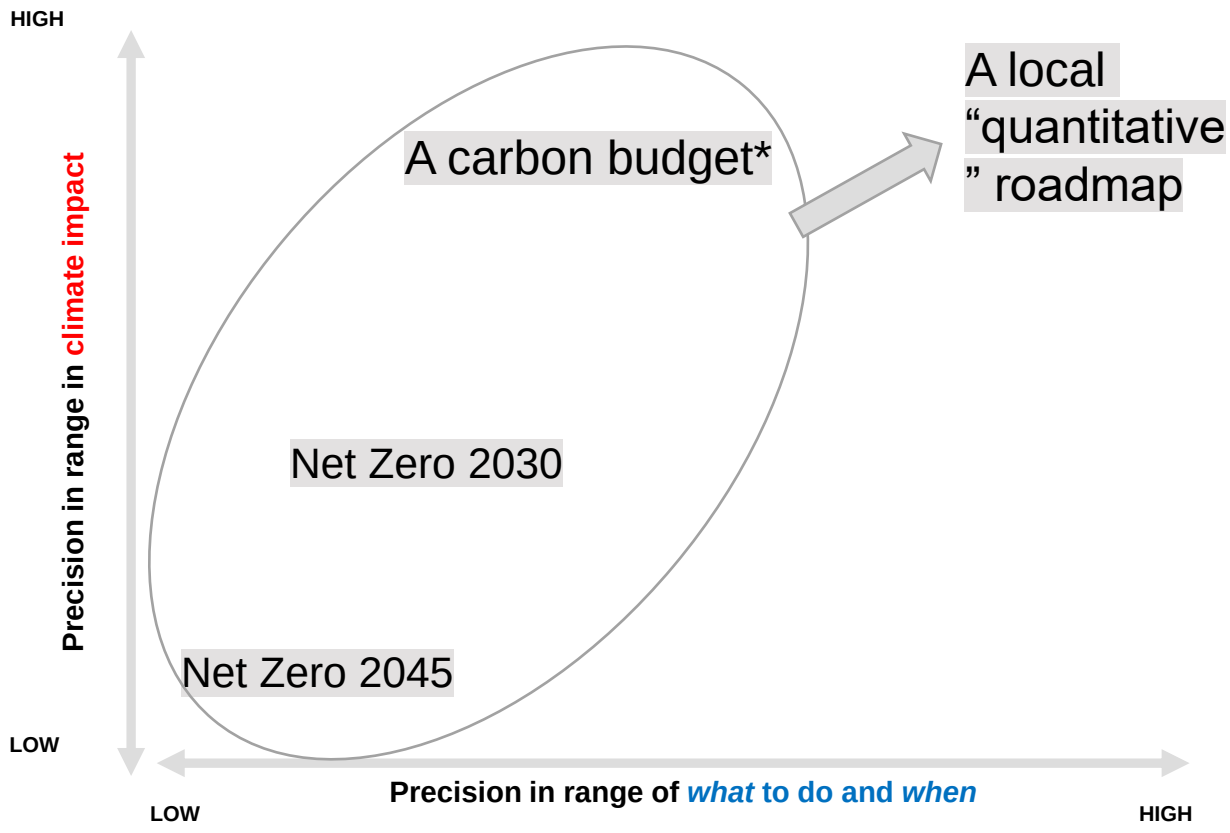
UPPSALA
UNIVERSITET

This approach makes it **easier** for municipalities to set **Paris-aligned** climate goals that are more **effective** and are more **easily co-operated upon** together with other actors.

A project funded by:
VINNOVA
Sweden's Innovation Agency

UPPSALA UNIVERSITET

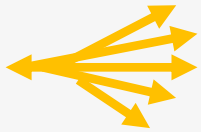
Climate targets

- Without defining total cumulative emissions, climate targets are more vague
- A carbon budget defines how much, but not how to get there – the larger the budget the more flexibility
- There are no Swedish official roadmaps that clearly shows how to reach the Swedish goal or the Paris agreement
- To be able to rapidly decarbonise we need a **common plan** for it
- And to get a common plan in place democratically, it needs to be able to be discussed at all layers (levels) of society and by citizens, business/industry and public actors
- If you are able to be very concrete, **everyone will have an opinion**

UPPSALA UNIVERSITET

* Since a carbon budget lacks explicit accounting of non-CO2 climate drivers, there is a small uncertainty regarding a budget's climate impact.

Koldioxidbudget Kvantitativ färdplan

Nationell budget

Regional budget

Lokal budget

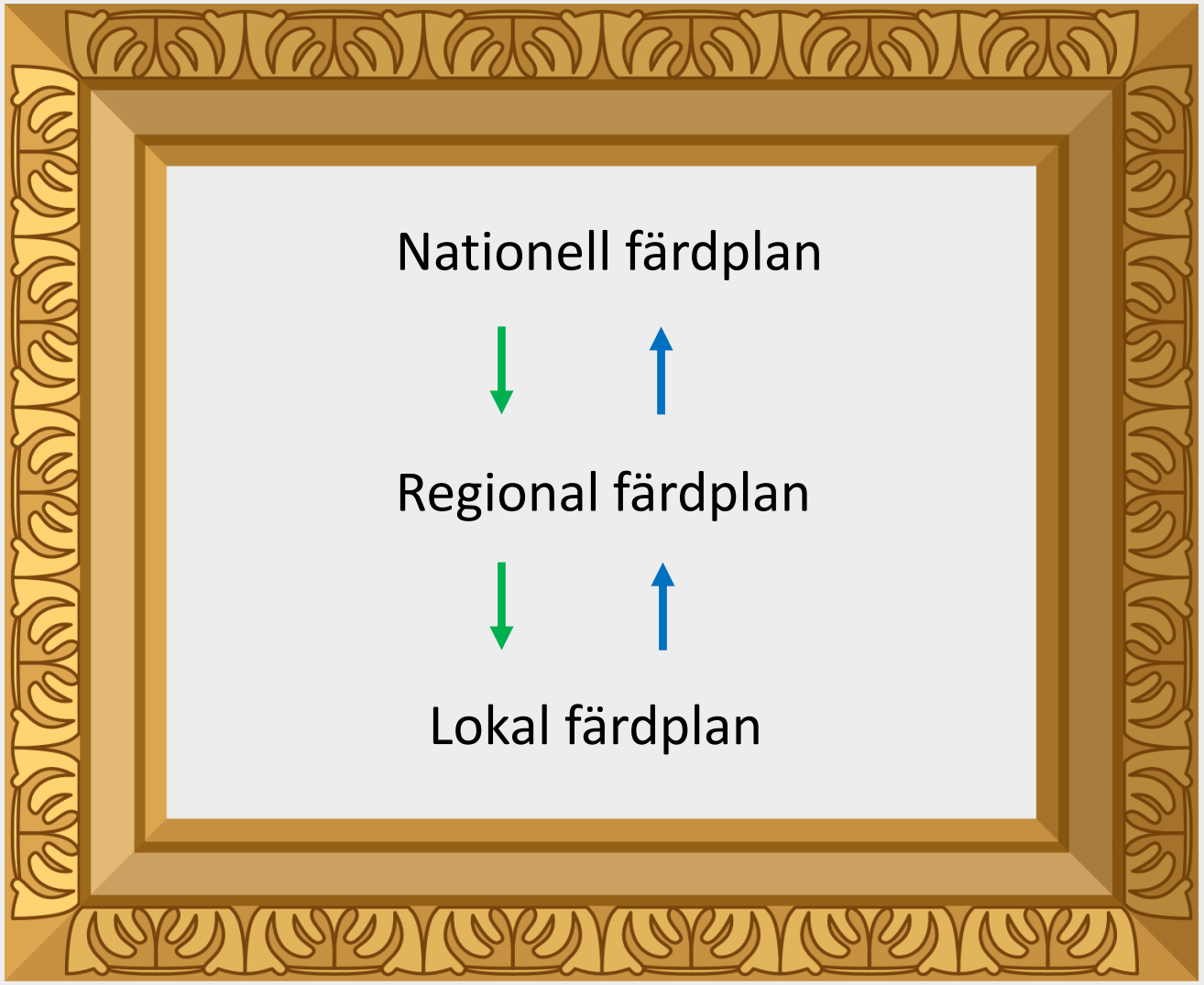
Nationell färdplan

Regional färdplan

Lokal färdplan

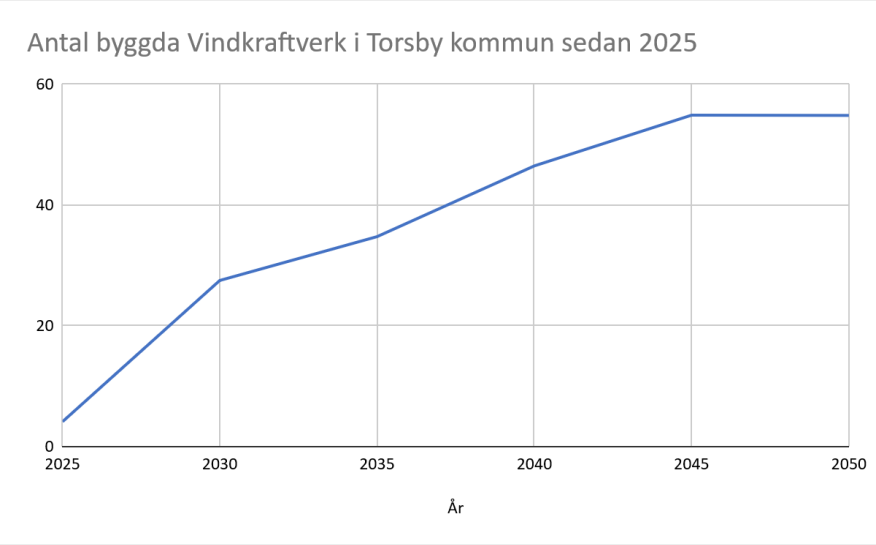
UPPSALA UNIVERSITET

Koldioxidbudget som ram för en koordinerad klimatomställning

UPPSALA UNIVERSITET

Känsliga ämnen

- Att bli konkret kan göra att även kontroversiella frågor kan diskuteras
- Att bli konkret gör att fler lättare kan delta i samtalet – ökar potentialen till demokratiskt inflytande
- **Att bli konkret är nödvändigt för att skapa en gemensam målbild**

UPPSALA UNIVERSITET

UPPSALA
UNIVERSITET

UPPSALA
UNIVERSITET

Presentationens 5 delar:

- Vinnova-projektet *Koldioxidbudgetar som ram för en koordinerad klimatomställning*
- Resultat
- ***Vad göra av detta nu?***
- Ekokommunerna har möjlighet att gå i täten
- Ekokommuner drar nytta av Viable Cities

UPPSALA UNIVERSITET

klimat sekretariatet

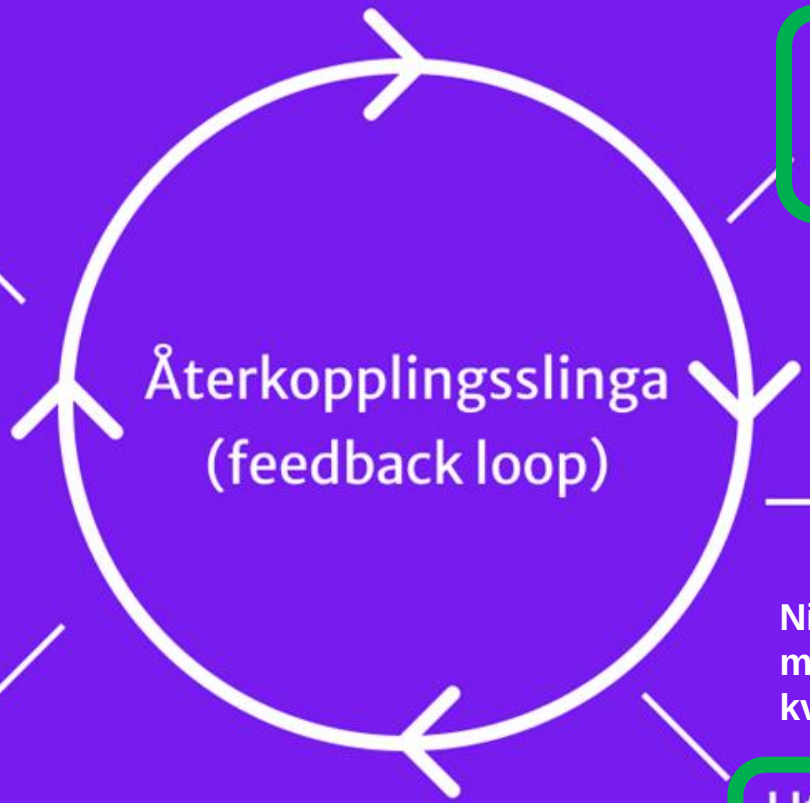
sustainable action

KLIMAT RIKSDAG 2022

SEI

RI. SE Research Institutes of Sweden

Kvantitativt & teoretiskt perspektiv

Formulera ambitiösa mål

Detta får ni på köpet med vår metod eftersom den utgår från en helhetssyn för en balanserad omställning för Sveriges alla sektorer.

Skapa kvantitativa scenarier för att nå dem

Samla in siffror och utför beräkningar

Ni får de siffror ni behöver med hjälp av målbanorna och indikatorerna från den kvantifierade färdplanen för Sverige.

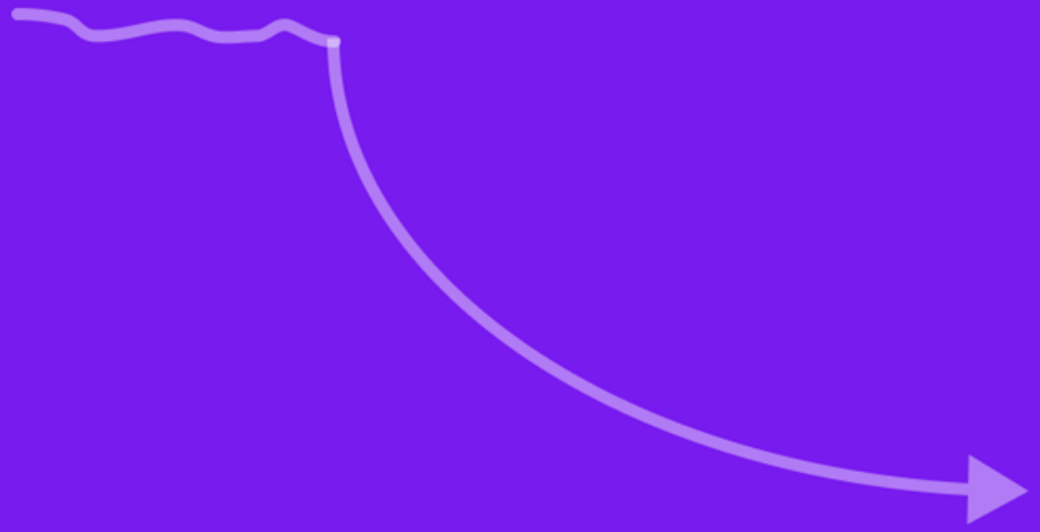
Utvärdera åtgärder, mål och scenarier med dessa siffror

Förändra investeringar, beslut och åtgärder

Ja, med hjälp av vår metod blir det enklare för kommunens tjänstepersoner att fatta beslut och komma framåt.

Kvantitativt / teoretiskt

Utsläppen ska minska med 14 procent

Kvalitativt / praktiskt

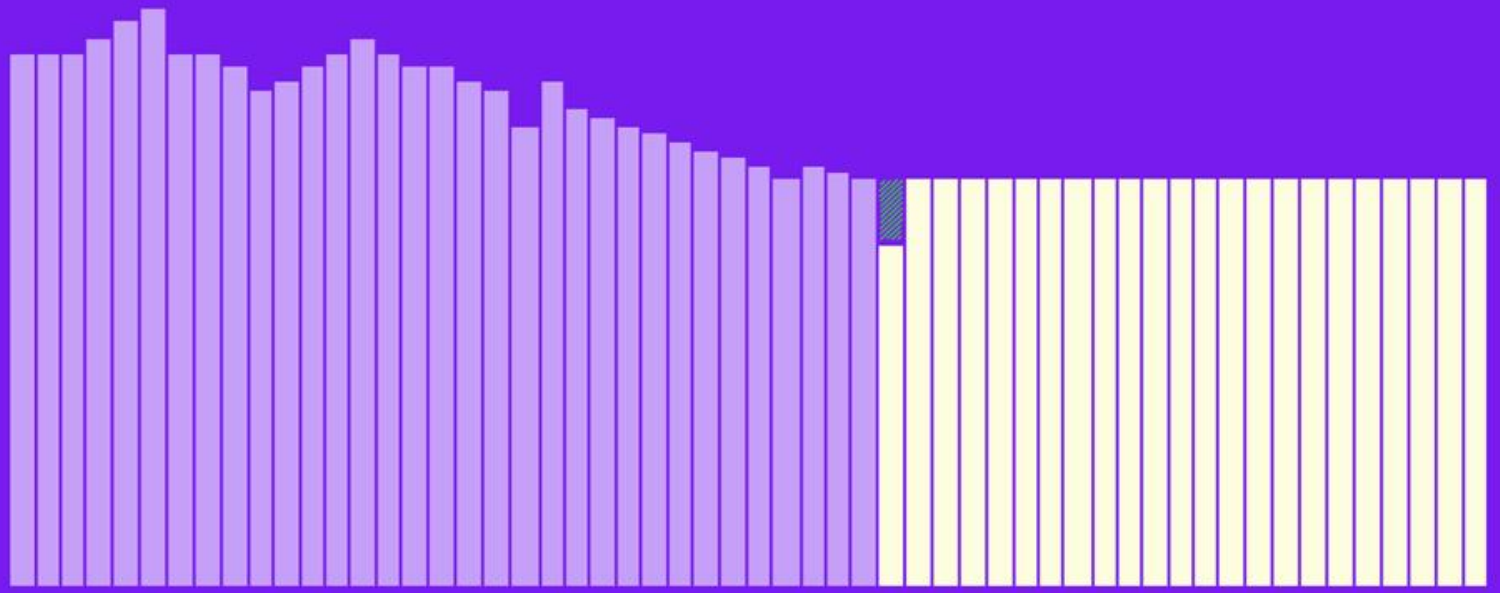
Var sjunde fossil aktivitet behöver fasas ut i år

Omfattningen

14 procent utsläppsminskningar betyder **en på sju (1/7)** av alla fossila verksamheter och processer.

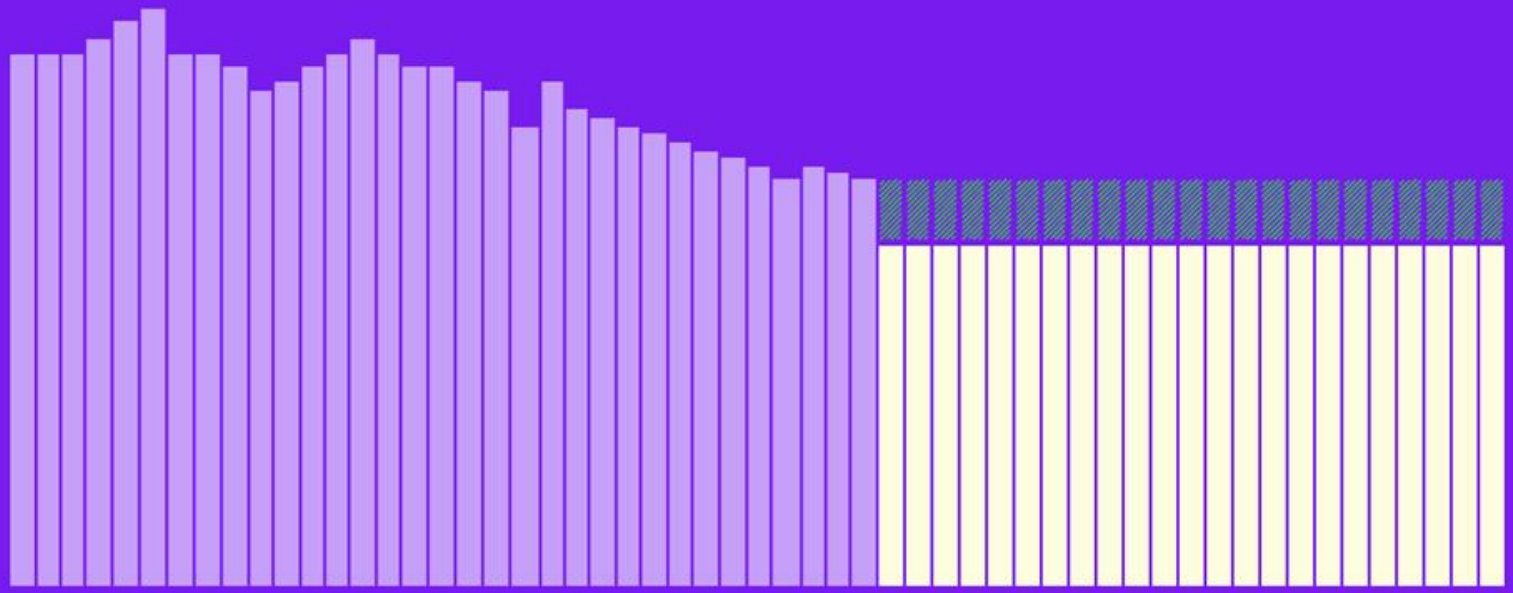
Tidsperspektiven

Omfattningen

14 procent utsläppsminskningar betyder **en på sju (1/7)** av alla fossila verksamheter och processer.

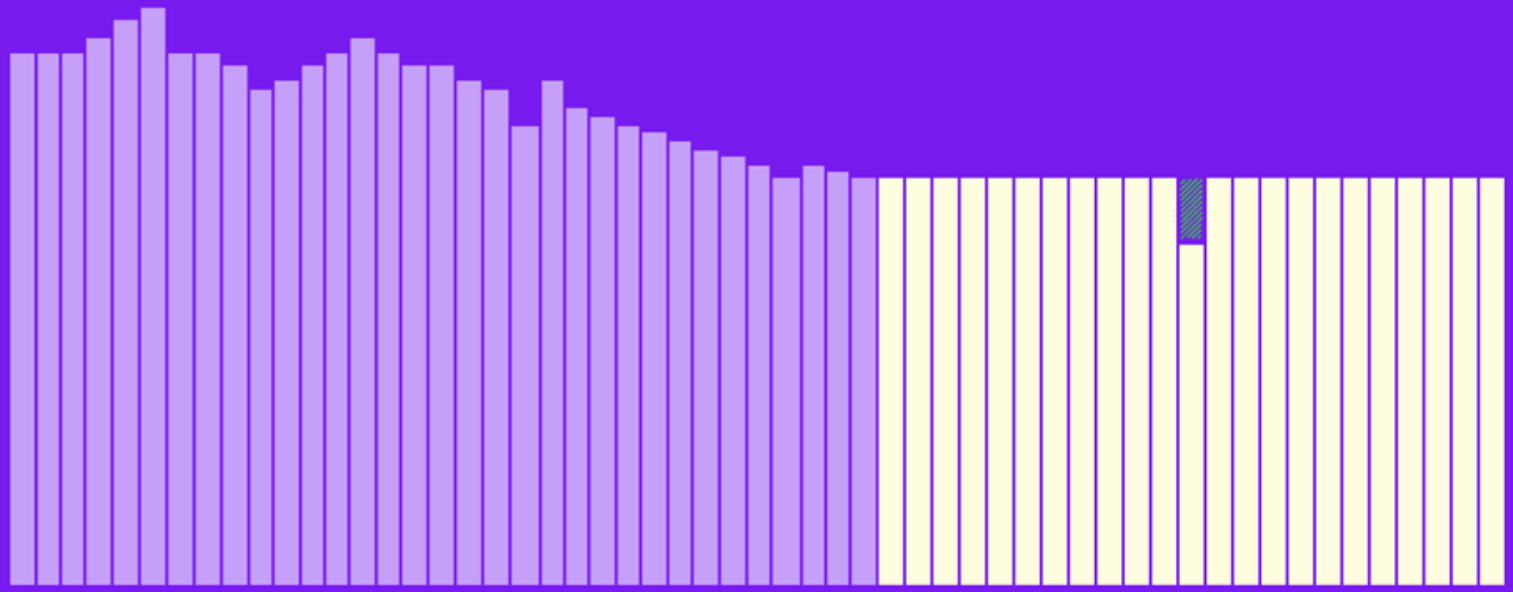
Tidsperspektiven

Omfattningen

14 procent utsläppsminskningar betyder **en på sju (1/7)** av alla fossila verksamheter och processer.

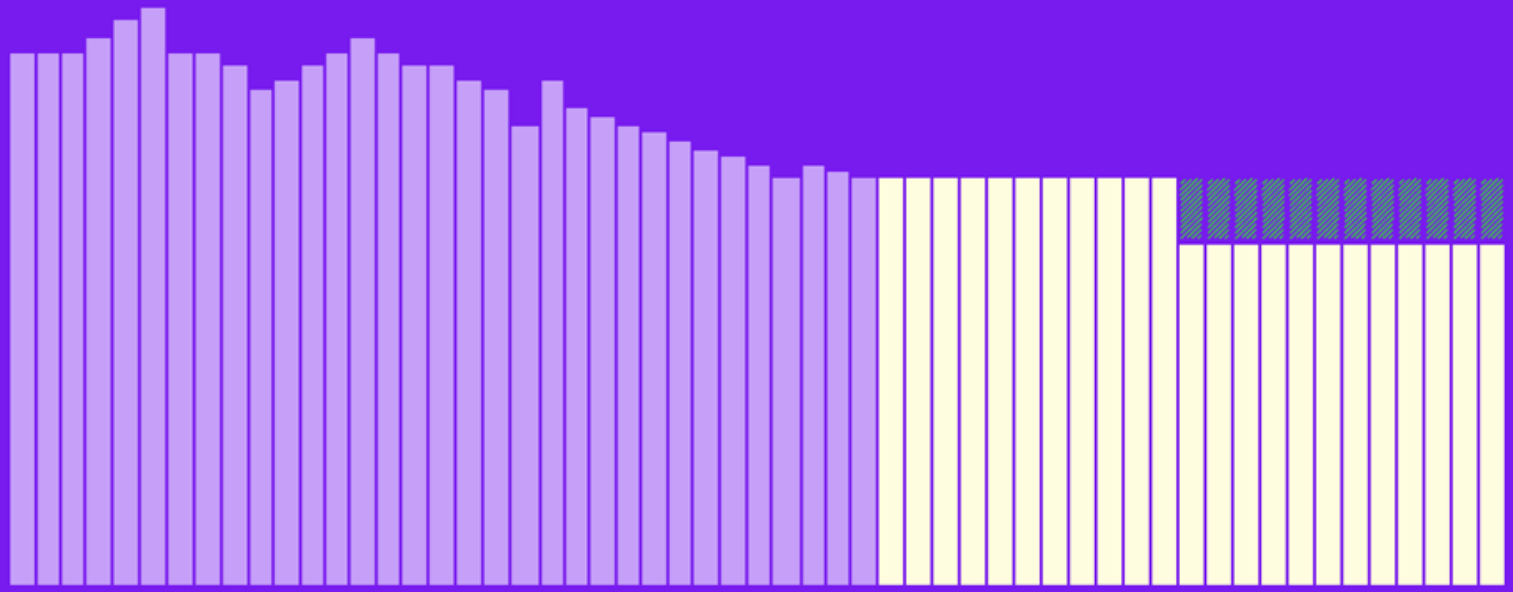
Tidsperspektiven

Omfattningen

14 procent utsläppsminskningar betyder **en på sju (1/7)** av alla fossila verksamheter och processer.

Tidsperspektiven

Kvantitativt & teoretiskt perspektiv

Kvalitativt & praktiskt?

Ja, jobba ”good enough” och praktiskt, men ha hela tiden en plan med grova penseldrag för att se till att hålla de olika målbanorna. Annars jobbar vi ju i blindo, som att flyga ett flygplan i mörkret utan instrument, det är ju inte ansvarsfullt.

Insamlingsstiftelsen Sustainable Action

- Stiftare är *G Carstedts stiftelse för hållbart tänkande*, där ordf. Göran Carstedt är tidigare VD inom Volvo Cars och IKEA samt ordförande för Clinton Climate Initiative.
- Stiftelsen leds operativt av Mikael Kilter (ordf.) och Martin Wetterstedt (FoU-ansvarig) som tillsammans med Carlos Andersson (VD Jemmett AB) och Therése Bohlin (tidigare VD Prime PR kommunikationsbyrå i Stockholm) utgör styrelsen.
- Vi tror att en samhällsnyttig icke-vinstdrivande stiftelse är rätt typ av plattform för att föra samman organisationer och stötta dessa i klimat- och energiomställningen.

Göran Carstedt har lång erfarenhet från ledande befattningar inom internationella organisationer som Volvo, IKEA, Clinton Climate Initiative och The Society for Organizational Learning vid MIT. Som Senior Director inom Clinton Climate Initiative, koordinerade han initiativet inom vilket de 40 största städerna i världen sammanförts av USA:s förre president Bill Clinton, med syftet att minska utsläppen av växthusgaser.

sustainable action

Presentationens 5 delar:

- Vinnova-projektet *Koldioxidbudgetar som ram för en koordinerad klimatomställning*
- Resultat
- *Vad göra av detta nu?*
- **Ekokommunerna har möjlighet att gå i täten**
- Ekokommuner drar nytta av Viable Cities

UPPSALA UNIVERSITET

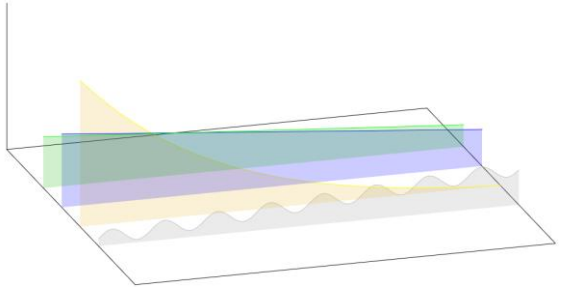
klimat sekretariatet

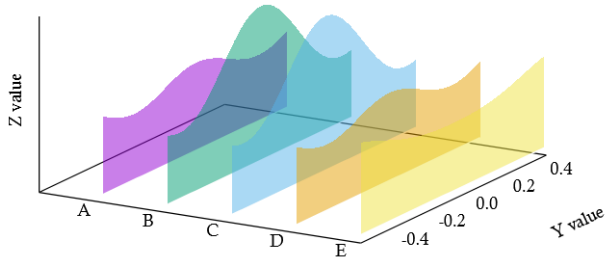
sustainable action

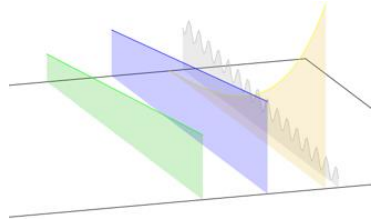
KLIMAT RIKSDAG 2022

SEI

RI. SE Research Institutes of Sweden

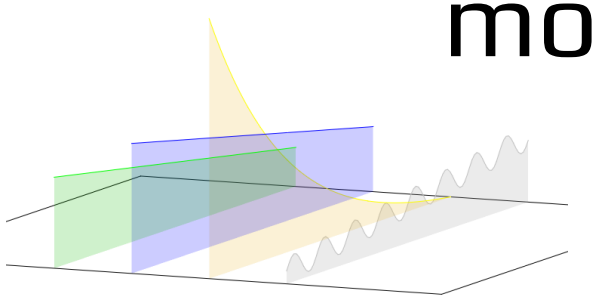

Välkommen till gemenskapen Koordinerad Klimatomställning

- Ett växande ramverk för samarbete mellan offentlig sektor, civilsamhälle, medborgare och näringsliv med syfte att få in Sverige på kurs mot Parisavtalets mål till 2027.

PARIS2015
UN CLIMATE CHANGE CONFERENCE
COP21·CMP11

Pilotprojekt Ekokommunerna:
Koordinerad Klimatomställning

Att göra verkstad av den kommunala koldioxidbudgeten.

Ekokommunerna, 15 maj 2024

Vi skulle nu vilja samla
Ekokommuner som vill vara med på
ett pilotprojekt med denna approach

Pilotprojekt Ekokommunerna

Från nu i juni fram till 31/12 2024:

- Använd metodiken och verktyget för att systematiskt arbeta för att uppnå klimatmålen.
- Utbildningsstöd i form av två utbildningsmoment:

  1.) ”Hur man jobbar med ramverket och metodiken” (3 timmar, spelas in)

  2.) ”Hur man jobbar med verktyget” (3 timmar, spelas in)
- Regelbunden coachning och erfarenhetsutbyte mellan kommunerna i form av gemensamma digitala lunchmöten två gånger i månaden.
- Heldagskonferens “Koordinerad klimatomställning” om metoden och vägen vidare för 2025.

Ju fler vi är desto större synergieffekter och de fasta kostnaderna för verktyget fördelas ut på fler.

Tidplan (utkast)

- Första uppstartsomgång tisdag 28 maj kl.09-12 (del 1) och torsdag 30 maj kl.09-12 (del 2).

- Andra uppstartsomgång tisdag 27 aug kl.09-12 (del 1) och torsdag 29 aug kl.09-12 (del 2).

Nästa steg

De av er som är intresserade, prata ihop er och vänd er till mig:

Mikael Kilter: 070-566 13 24, mikael.kilter@sustainable-action.org

- Vi kan då boka in ett datum för videomöte med informationsträff, där ni får veta mer och även får en genomgång av verktyget.

Förslagsvis:

❑ **Tisdag, 28 maj:** kl.09, 10 el 11

❑ **Tisdag, 4 juni:** kl.11 el 13

Presentationens 5 delar:

- Vinnova-projektet *Koldioxidbudgetar som ram för en koordinerad klimatomställning*
- Resultat
- *Vad göra av detta nu?*
- Ekokommunerna har möjlighet att gå i täten
- **Ekokommuner drar nytta av Viable Cities**

UPPSALA UNIVERSITET

klimat sekretariatet

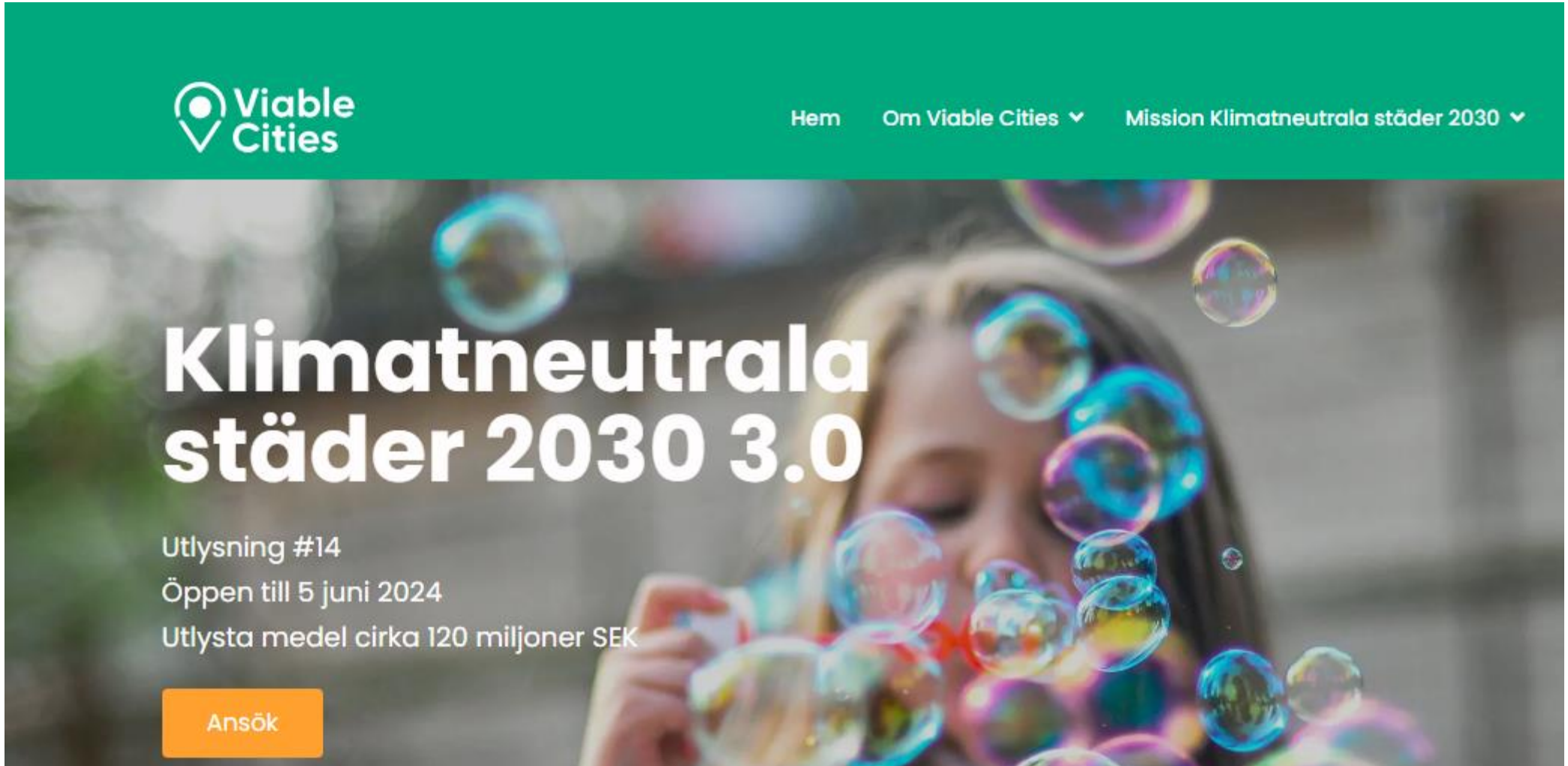
sustainable action

KLIMAT RIKSDAG 2022

SEI

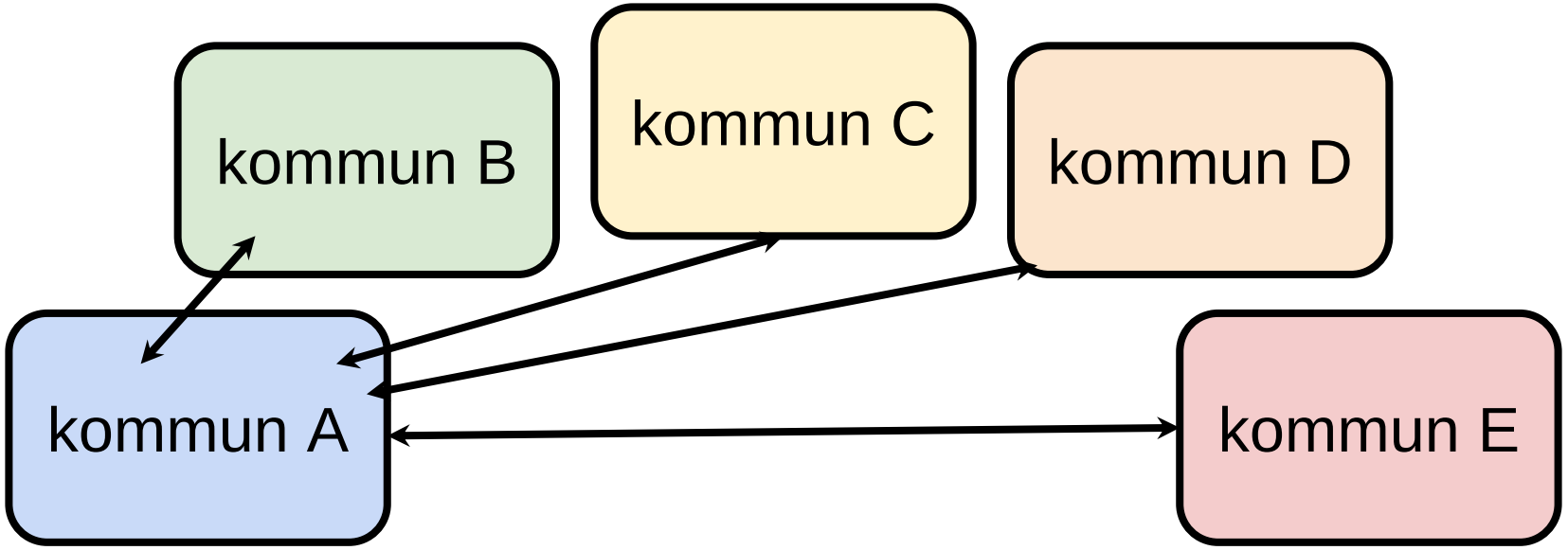
RI. SE Research Institutes of Sweden

Ekokommuner som är Viable Cities-medlemmar: Sök medel för delprojekt nu i Klimatneutrala städer 2030 3.0

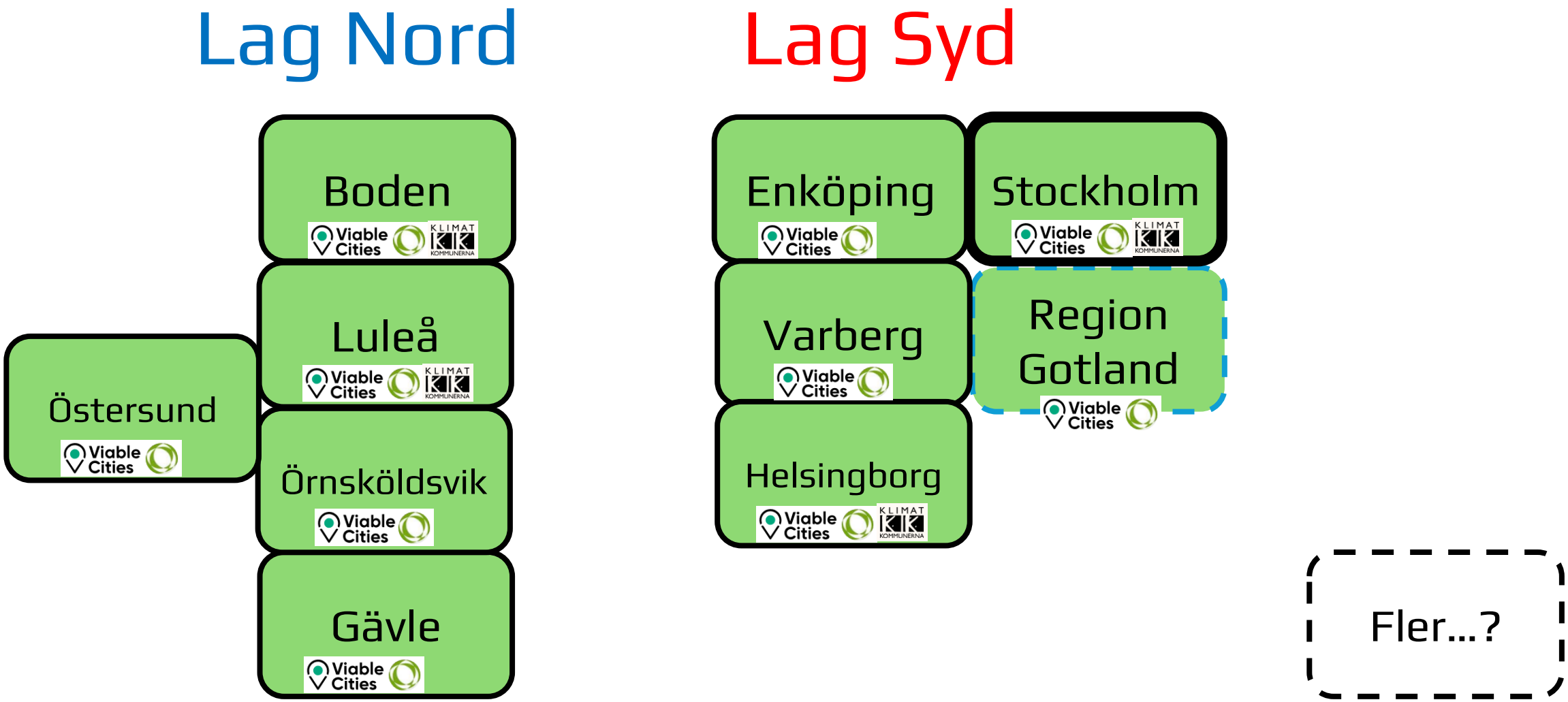

Fördelar för Ekokommuner som är med i delprojektet och drar nytta av varandra:

- Copy/paste på *best practice* vad gäller åtgärder.
- Dra nytta av varandra genom en *gemensam struktur*.
- Fördela/dela på ansvaret; se vad andra gör och få draghjälp.
- Samverka med regionen och andra parter genom verktyget.

10 Ekokommuner som går i täten:

Plan för ansökan:

- Forma innehållet för detta delprojekt i ansökan.
- Vi hjälps åt med ansökan fram till onsdag 5 juni.

- *Beslut om stöd i november*
- **Projektstart mån 2 december**

Kontaktuppgifter och nästa steg

Verkar detta intressant?

➔ Hör av dig så hjälps vi åt att utforma en ansökan:

Mikael Kilter: 070-566 13 24, mikael.kilter@sustainable-action.org